

Betænkning

over forslag til lov om fremskudt dige for Tønder marsk.

(Afgivet af udvalget om offentlige arbejder den 20. maj 1977).

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder haft samråd med ministeren for offentlige arbejder.

Udvalget har blandt andet drøftet spørgsmålet om det i lovforslagets § 5 nævnte udvalg.

Udvalget går ud fra, at det af landbrugsministeren udpegede medlem af digeudvalget har nøje kontakt med vildtbiologisk station og forudsætter, at digeudvalget har fornøden kontakt til ornitologisk ekspertise.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) tilslutter sig udvalgets indstilling med følgende bemærkninger:

Gennem nu mere end 13 år har befolkningen i Sønderjylland levet i konstant frygt for digebrud.

Stormflodskatastrofetruslen i januar 1975 fremtvang en holdning til digeproblematikken hos regeringen. Den kommission, som havde siddet i 10 år uden at nå til enighed om noget som helst, fik nu politiske instrukser om at gøre arbejdet færdigt.

Regeringen har, efter at stormflodsbe-
tænkningen lå færdigtrykt, arbejdet utroligt langsomt. Forhandlingerne med de tyske myndigheder er således ikke afsluttet, hvilket naturligvis er utilfredsstillende, idet disse forhandlinger ifølge lovforslaget skal tilendebringes, inden arbejdet kan påbegyndes.

Mindretallet opfordrer derfor regeringen til at intensivere disse forhandlinger og håber, at regeringen får forhandlingerne tilendebragt i løbet af forsommeren.

Fremskridtspartiet har på grund af det fremskredne tidspunkt for lovforslagets behandling afstået fra at stille ændringsforslag, men mindretallet ønsker at præcisere, at man finder, at finansieringen af digebyggeriet helt burde overtages af staten.

Mindretallet vil ikke undlade at udtrykke sin glæde over, at digebyggeriet er sikret og forventer, at de sønderjyske beboere snart vil være effektivt sikret mod havets grusomheder.

Møller Andersen (S).   Normann Andersen (S).   Knud Damgaard (S).   Lerke (S).

Inge Fischer Møller (S).   Otto Mørch (S),   Niels Helveg Petersen (RV).
formand.

Svend Erik Hovmand (V).   Holmberg (V),   Burgdorf (KF).   Langsted (CD).
næstformand.

Inge Krogh (KrF).   Dohrmann (FP).   Glensgård (FP).   Ernst Schmidt (FP).

Ole Henriksen (SF).   Tyroll (VS).

Partierne DKP og DR var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.

Bilag
til betænkning over
forslag til lov om forlængelse af visse kollektive overenskomster.

Bilagsfortegnelse.

Bilag 1. Spørgsmål fra udvalget og arbejdsministerens svar herpå	859
— 2. Spørgsmål fra udvalget og økonomiministerens svar herpå	887
— 3. Spørgsmål fra udvalget og finansministerens svar herpå	897

Bilag 1.

Spørgsmål fra udvalget og arbejdsministerens svar herpå.

Spørgsmål 1:

Udvalget ønsker en redegørelse for adgangen for modregning i mæglingforslagets generelle lønstigninger på 4×70 øre pr. time samt for garantibetalingen på 1) normallønsområdet og 2) minimallønsområdet.

Herunder ønskes også belyst, i hvilket omfang der findes „ikke-overenskomstmæssige tillæg, personlige tillæg og lignende“, hvori der kan modregnes på normal- og minimallønssystemet.

Svar:

For så vidt angår normallønsområdet kan modregning alene ske i ikke-overenskomstmæssige tillæg, personlige tillæg og lignende. For minimallønsområdets vedkommende antages der normalt at være adgang til fuld modregning.

Ifølge Dansk Arbejdsgiverforenings lønspretningsstatistik vil en garantibetaling som den foreslåede omfatte i alt ca. 32.400 lønmodtagere uden for HK-området fordelt med ca. 24.600 på normallønsområdet og ca. 7.800 på minimallønsområdet.

Det har ikke været muligt inden for den givne tidsfrist at fremskaffe oplysninger om, i hvilket omfang der findes de anførte former for tillæg.

Spørgsmål 2:

Udvalget ønsker at få belyst, hvorledes en dyrtidsportion virker på de områder, hvor dyrtidsreguleringen indregnes i akkorderne, f. eks. i flere byggefag.

Kan det bekræftes, at en portion på 60 øre på disse områder kan medføre en lønforhøjelse på op til 1,50 kr.?

Svar:

Det er ikke ministeriet bekendt, på hvil-

ken måde de enkelte fag inden for de akkordlønnede områder, bl. a. byggeri, konkret indregner dyrtidsreguleringen i akkorderne. Så vidt det er ministeriet bekendt, foregår indregningen på flere forskellige måder fra fag til fag. En nærmere redegørelse herfor ville forudsætte et detaillendeskab til arbejdsmarkedsforhold, som kun arbejdsmarkedets parter er i besiddelse af.

Spørgsmål 3:

Udvalget ønsker oplyst, hvilken generel overenskomstmæssig lønstigning pr. arbejdstime — bortset fra dyrtidsreguleringen — der har fundet sted i de 2 sidste overenskomstperioder. Disse stigninger bedes sammenlignet med de tilsvarende stigninger, som vil være en følge af mæglingforslaget, såfremt de samme beregningsmæssige forudsætninger vedrørende afsmitning, modregning m.v. lægges til grund.

Spørgsmål 4:

Hvor store har de overenskomstmæssige stigninger været ved de sidste 4 overenskomstfornyelser i 1977-kroner?

Svar:

En udtømmende besvarelse af de stillede spørgsmål vil forudsætte et så omfattende beregningsarbejde, at det ikke har været muligt at tilendebringe arbejdet på den tid, der har været til rådighed. Man skal dog henvise til svaret på spørgsmål 20, hvor der for de seneste 3 overenskomstperioder er foretaget skøn over dels den samlede stigning i indtjeningen, dels udviklingen i overenskomstmæssige tillæg og dyrtidsportioner for så vidt angår minimallønsområdet.

For så vidt angår normallønsområdet gælder det, at dette område ved overenskomst-

fornyelser i 1971 fik højere overenskomstmæssige tillæg end minimallønsområdet. Derimod har overenskomstillæggene ved overenskomstfornyelserne i 1973 og 1975 (bortset fra et særligt ligelønstillæg til kvinder i 1973) samt dyrtidstillæggene for alle 3 overenskomstperioder været de samme for såvel normallønsområdet som minimallønsområdet.

Spørgsmål 5:

Der bedes fremskaffet udførlige beregninger fra flest mulige af hinanden uafhængige sagkyndige over, med hvilken procent lønniveauet i februar 1978 må forventes at overstige niveauet i februar 1977, hvis lovforslaget vedtages. Herved bedes også kommenteret de beregningsskøn på ca. 12 pct., der fremkom den 25. og 26. marts 1977 i dagbladene Børsen og Jyllands-Posten.

Svar:

Ministeriet har ingen oversigt over de vurderinger, som uafhængige sagkyndige har foretaget af det kommende års lønudvikling, og har ikke haft mulighed for at fremskaffe sådanne vurderinger. Ministeren er ikke bekendt med grundlaget for de omhandlede beregningsskøn og finder derfor ikke at kunne kommentere dem, udover at de ikke støttes af det materiale, der har været til rådighed for økonomiministeriet og arbejdsministeriet.

Spørgsmål 6:

Der udbedes oversigt over de grupper (f. eks. akkordlønnede), der vil have anden dyrtidssats end 60 øre pr. time efter forslagens vedtagelse, samt oplysning om, hvordan de pågældende dyrtidsportioner beregnes.

Svar:

Arbejdsministeriet er ikke i besiddelse af materiale, hvoraf fremgår, hvilke lønmodtagergrupper der måtte have en anden dyrtidsreguleringssats end 60 øre pr. time. Det må dog anses for sikkert, at det drejer sig om et meget begrænset antal.

Spørgsmål 7:

Hindrer § 3, at der f. eks. sker nedlæggelse

af arbejdsretten i perioden indtil 1. marts 1979?

Svar:

Ved forslaget i § 3 fastslås det, at parterne skal følge de helt sædvanlige regler i tilfælde, hvor der opstår uenighed om overenskomstens forståelse eller der sker en overtrædelse af overenskomsten.

Fortolkningstvister skal på sædvanlig måde afgøres efter de regler for behandling af faglig strid, som findes på det pågældende overenskomstområde. Findes der ikke i vedkommende overenskomst sådanne fagretlige regler, skal parterne i overenskomstforholdet følge de regler, der findes i „Norm for regler for behandling af faglig strid“, jfr. bestemmelsen herom i arbejdsretslovens § 22.

Er der derimod tale om overtrædelse af overenskomsten, skal sagen behandles af arbejdsretten, jfr. arbejdsretslovens § 9.

Såfremt arbejdsretsloven ophæves i den periode, hvorved de af mæglingforslaget omfattede overenskomster foreslås forlænget, vil dette betyde en ændring i de gældende faglige regler. Det vil sige, at de faglige regler, der henvises til i forslagens § 3, vil få et væsentligt andet indhold, men betyder samtidig også, at § 3 ikke vil være til hinder for en eventuel ophævelse af arbejdsretsloven i perioden indtil 1. marts 1979.

Spørgsmål 8:

Hvilke tekniske indvendinger har regeringen mod et lovforslag af følgende indhold: „Varslede arbejdskonflikter kan tidligst træde i kraft mandag den 9. maj 1977 ved døgnetts begyndelse“?

Svar:

Regeringen har ingen indvendinger af teknisk art mod et lovforslag af den omhandlede art, såfremt det træder i kraft, inden de varslede konflikter iværksættes.

Spørgsmål 9:

En udførlig redegørelse ønskes for de foreliggende erfaringer med hensyn til den praktiske virkning af modregningsregler, som nævnt i mæglingforslagets punkt A, I, 1, 3. afsnit. Det bedes oplyst, hvor mange lønmodtagere der er omfattet af 70-øres-modregningsreglerne.

Svar:

I forbindelse med overenskomstforhandlingerne blev det skønnet, at modregningen i satsforhøjelserne ville ske i et omfang svarende til 50 pct. gennemslagskraft for mænd og 60 pct. for kvinder. Det bemærkes, at tidligere erfaringer på grund af de ændrede forhold på arbejdsmarkedet kun vil have begrænset værdi som sammenligningsgrundlag. For så vidt angår spørgsmålets sidste punktum bemærkes, at mæglingforslaget omfatter ca. 230.000 tidlønnede voksne arbejdstagere, men at arbejdsministeriet ikke har mulighed for at oplyse, hvor mange af disse der får tillæg, som der kan modregnes i.

Spørgsmål 10:

Der udbedes en oversigt over, hvordan den procentvise udvikling har været i lavtløssatserne og i gennemsnitslønnen i hver af overenskomstperioderne siden 1924.

Svar:

År	Abs. (øre)	Indeks (1960=100)	Gnst. tidløn (mænd)	Indeks (1966=100)
1966	743	100	947	100
1967	805	108	1030	109
1968	872	117	1133	120
1969	995	134	1256	133
1970	1050	141	1386	146

1971	1230	166	1593	168
1972	1350	182	1760	186
1973	1450	195	1988	210
1974	1735	234	2425	256
1975	2130	287	2940	310
1976	2380	320	3291	348

Ovenstående oversigt viser udviklingen i normallønsatsen (lavtlønsatsen) og den gennemsnitlige timeløn (tidløn) for mænd fra 1/3 1966 til 1/3 1976.

Spørgsmål 11:

Hvornår foreligger regeringsforslaget om, at eventuelle overskydende dyrtidsportioner skal indbetales til ATP? Kan udvalget allerede nu få en skitse til dette forslag?

Spørgsmål 12:

Der ønskes et lovforslag eller i hvert fald en skitse til et lovforslag om ændring af ATP-loven. Forslaget ønskes udformet efter de retningslinjer, der er angivet i ovennævnte folketingsbeslutning og i overensstemmelse med indholdet af det foreliggende mæglingforslag.

Svar:

Lovforslag vil blive fremsat for folketinget i indeværende måned.

Om indholdet heraf henvises til nedenstående notat af 14. april 1977.

ARBEJDSMINISTERIET

Den 14. april 1977.

Notat om

opfølgning af augustforligets bestemmelser om dyrtidsreguleringsordningen.

Til brug ved opfølgning af augustforligets bestemmelser om dyrtidsreguleringsordningen agter regeringen snarest at fremsætte følgende to lovforslag:

- I. Forslag til lov om midlertidig indbetaling fra staten til Arbejdsmarkedets Tillægspension af visse dyrtidsportioner.
- II. Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Ad I.

1. Til brug ved udarbejdelsen af lovforslaget har Arbejdsmarkedets Tillægspensionsbestyrelse afgivet en enig indstilling.

2. Forslaget falder i 2 dele:

For det første suspenderes dyrtidsreguleringsordningen delvis i en 2 års periode begyndende (som hovedregel) med reguleringen som følge af reguleringspristallet for juli 1977. I denne periode vil der herefter højst kunne komme 1 dyrtidsportion til udbetaling pr. halvår.

Suspensionen gælder både kollektive og individuelle aftaler, og den gælder både alle lønandele og sådanne ydelser som repræsentationstillæg, time- og dagpenge m.v.

Loven udløber af sig selv, hvilket indebærer, at suspensionen af de overskydende dyrtidsportioner bortfalder med virkning fra udløbstidspunktet.

For det andet indbetaler staten for hver af de overskydende dyrtidsportioner et beløb til Arbejdsmarkedets Tillægspension på 1.248 kr. pr. helårsbeskæftiget lønmodtager, der er medlem af Arbejdsmarkedets Tillægspension. Beløbet udregnes på grundlag af omfanget af hver enkelt lønmodtagers beskæftigelse, således som denne giver sig udtryk i indbetaling af ATP-bidrag, jfr. herved

ændringerne i loven om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Beløbene godskrives hver enkelt lønmodtagers konto, og Arbejdsmarkedets Tillægspension fører særskilt regnskab herfor.

Der er et særligt problem for lønmodtagere over 67 år, idet der ikke indbetales ATP-bidrag for disse. *Da* suspensionen af dyrtidsreguleringen også gælder for denne persongruppe, og *da* det på grundlag af indtægtsopgørelserne er muligt at konstruere et tilsvarende beregningsgrundlag som for personer under 67 år, finder regeringen det rigtigst at benytte sig af muligheden for at give dem kompensation.

Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension har indstillet, at spørgsmålet om, på hvilken måde udbetaling skal finde sted, *udskydes* til 1979-80. Begrundelsen herfor er dels den forestående pensionsreform, som gør det naturligt at se alle disse ting under ét, dels at afgørelsen af spørgsmålet bør afvente nærmere kendskab til, hvor store beløb der bliver tale om.

Regeringen har tilsluttet sig denne indstilling.

3. I anledning af det konservative folkepartis ønske om placering af Arbejdsmarkedets Tillægspensions midler i finansieringsinstitutter m.v. har bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension i sin indstilling til arbejdsministeriet anført følgende:

„For så vidt angår muligheden for lån af Arbejdsmarkedets Tillægspensions midler til finansieringsinstitutter og brancheorganisationer bemærkes, at Arbejdsmarkedets Tillægspension, uden at lovændring er nødvendig, er positivt stemt for at udvide fondens placeringer gennem finansieringsinstitutter, idet man tager samarbejdet med Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk

som forbillede. For brancheorganisationers vedkommende finder Arbejdsmarkedets Tillægspension som model at måtte fastholde de gældende arbejdsgiverlån, der administreres gennem pengeinstitutterne“.

Regeringen er enig heri og finder, at der hermed på hensigtsmæssig måde er åbnet for anbringelsen af midler som ønsket af de konservative.

Et lovinitiativ på nuværende tidspunkt skulle således ikke være påkrævet. Arbejdsministeriet vil imidlertid følge udviklingen på området med henblik på evt. senere at tage sagen op igen.

4. Ifølge tjenestemandspensionsloven dyrtidsreguleres pensioner m.v. på samme måde som lønninger. Det er derfor nødvendigt at foreslå en midlertidig ændring af denne lov, der muliggør en fortsat fuld dyrtidsregulering i overensstemmelse med de gældende aftaler på området.

Ad II.

Forslaget, der bygger på en enig indstilling fra Arbejdsmarkedets Tillægspensionsbestyrelse, indeholder *dels* nogle nødvendige eller i hvert fald hensigtsmæssige ændringer i anledning af forslaget om suspension af visse dyrtidsportioner samt om indbetaling fra staten til Arbejdsmarkedets Tillægspension, *dels* visse ajourføringer, for de flestes vedkommende af redaktionel karakter

Af de materielle ændringer skal nævnes følgende:

— Personkredsen i Arbejdsmarkedets Tillægspension udvides dels gennem sænkning af aldersgrænsen fra 18 til 16 år, dels gennem en sænkning af mindstetimetallet fra 15 til 10 timer.

Samtidig gennemføres en 3-delning af bidraget i stedet for den nuværende 2-delning.

Undtagelsesbestemmelsen for lærlinge bortfalder.

— Bestyrelsen udvides med repræsentanter for den offentlige sektor samtidig med, at det foreslås, at medlemmerne vælges blandt repræsentantskabets medlemmer (hvor den offentlige sektor allerede er repræsenteret).

— Grænsen for anbringelse af Arbejdsmarkedets Tillægspensions midler i aktier udvides fra 15 til 25 pct. Samtidig udvides grænsen for Arbejdsmarkedets Tillægspensions andel af det enkelte aktieselskabs kapital fra 15 til 20 pct.

— De vigtigste af de øvrige ændringer er:

Bortfald af minimumsgrænsen på 300 kr. for udbetaling af pension samt indførelse af udpantningsret, tavshedspligt og forældelsesfrist.

Spørgsmål 13:

Udvalget udbeder sig det foreliggende materiale, der belyser afsmitningseffekten af lavtlønstillæg.

Svar:

Det har ikke været muligt inden for tidsfristerne at fremskaffe det ønskede materiale. Det kan dog tilføjes, at parterne i den nuværende situation har ønsket at tage særligt hensyn til de lavtlønnede gennem indførelse af en garantibetaling for at undgå en eventuel afsmitningseffekt.

Spørgsmål 14:

Forventer regeringen, at forslagets vedtagelse vil løse de særlige problemer, som i øjeblikket præger den grafiske branche? Hvis ikke, hvordan mener regeringen, at disse spørgsmål skal løses?

Svar:

Som der gives udtryk for i spørgsmålet, er der på det grafiske område tale om ganske særlige problemer, der ikke umiddelbart ville være løst ved parternes vedtagelse af mæglingsforslaget og således heller ikke løses ved en gennemførelse af det foreliggende lovforslag.

I øvrigt henvises til det af statsministeren under lovforslagets 1. behandling oplyste.

Spørgsmål 15:

Hvor stor har den gennemsnitlige løngliding været i de sidste 10 kalenderår?

Svar:

Der henvises til økonomiministerens nedenstående svar på spørgsmål 12 fra folketingets politisk-økonomiske udvalg vedrørende forslag til folketingsbeslutning om indkomstpøolitik for årene 1977-78 og 1978-79 (B LXXXII).

ØKONOMIMINISTERIET

Den 18. august 1976.

**Besvarelse af spørgsmål af 18. august 1976 (B. LXXXII bilag 1.)
fra folketingets politisk-økonomiske udvalg vedrørende
forslag til folketingsbeslutning for årene 1977-78 og 1978-79.**

Spørgsmål 12:

Hvor stor har den gennemsnitlige lønglidning været i de sidste ti kalenderår?

Svar:

På grundlag af bilagstabel 1: Lønudviklingen i industri, håndværk og byggeri, i de seneste udgaver af Økonomisk Oversigt, er der nedenfor opstillet en tabel til belysning af udviklingen i den årlige lønglidning. I tabellen er dels anført lønglidningen i det enkelte kvartal i forhold til niveauet for timefortjenesten i det foregående kvartal, dels den samlede årlige lønglidning i forhold til fjerde kvartal i det forudgående år. Af denne grund er summen af et års kvartalsvise stigninger mindre end den årlige stigning.

Det skal anføres, at der er forbundet visse definitoriske og statistiske problemer med at foretage en afgrænsning mellem overenskomstmæssige forhøjelser og lønglidningen, idet det f. eks. ikke er muligt i lønstatistikken at trække nogen skarp grænse mellem lønglidning og overenskomstmæssige lønstigninger, der opfylder specielle krav, eller som står i forbindelse med det bevægelige lønsystem.

*Lønglidning i procent af timefortjeneste
(excl. tillæg).*

	Pr. kvartal	Årlig stigning		
1966, 1. kvartal.....	÷ 0,1			
2. kvartal.....	2,0	5,4		
3. kvartal.....	1,0			
4. kvartal.....	2,2			
1967, 1. kvartal.....	0,3			
2. kvartal.....	1,6	4,5		
			3. kvartal.....	0,7
			4. kvartal.....	1,7
			1968, 1. kvartal.....	÷ 0,1
			2. kvartal.....	1,1
			3. kvartal.....	0,4
			4. kvartal.....	1,8
			1969, 1. kvartal.....	0,5
			2. kvartal.....	2,0
			3. kvartal.....	0,9
			4. kvartal.....	3,7
			1970, 1. kvartal.....	÷ 1,7
			2. kvartal.....	3,5
			3. kvartal.....	1,6
			4. kvartal.....	3,1
			1971, 1. kvartal.....	÷ 0,1
			2. kvartal.....	2,6
			3. kvartal.....	1,2
			4. kvartal.....	1,9
			1972, 1. kvartal.....	÷ 0,1
			2. kvartal.....	2,0
			3. kvartal.....	1,2
			4. kvartal.....	2,6
			1973, 1. kvartal.....	0,7
			2. kvartal.....	2,7
			3. kvartal.....	2,3
			4. kvartal.....	2,1
			1974, 1. kvartal.....	0,6
			2. kvartal.....	2,0
			3. kvartal.....	0,9
			4. kvartal.....	1,0
			1975, 1. kvartal.....	1,1
			2. kvartal.....	1,3
			3. kvartal.....	0,4
			4. kvartal.....	2,0
			Gennemsnit 1966-75.	1,4

Spørgsmål 16:

Hvilke lønstigninger bliver der plads til indenfor det bevægelige lønsystem, hvis augustforligsrammen skal holdes? Hvor mange er ansat under det bevægelige lønsystem, og hver store lønstigninger har de opnået i de sidste 2 år (fordelt i overenskomstforhøjelser, dyrtidsportioner og stigninger i tillæggene til minimallønnen)?

Svar:

Augustforligets lønramme på 2 pct. gælder også for det bevægelige lønsystem.

Inden for fællesområdet mellem LO og DA er ansat ca. 94.000 arbejdere inden for minimallønsområdet, hvortil kommer ca. 50.000 funktionærer for HK-området. Lønudviklingen inden for minimallønsområdet har i de sidste 2 år stort set svaret til udviklingen på det øvrige arbejdsmarked.

Spørgsmål 17:

Hvor stort er gennemsnitsoverskuddet i enkeltmandsvirksomheder med under 10 ansatte, og hvor stor bliver gennemsnitslønnen inden for LO/DA-området, hvis lovforslaget vedtages?

Svar:

Den beregnede gennemsnitsløn for LO/DA-området kan for januar 1977 beregnes til 325 kr. pr. dag, svarende til 1.625 kr. pr. uge. Mæglingforslaget indebærer en stigning på 2 pct. samt indtil 2 dyrtidsportioner herudover pr. år.

Ministeriet ligger ikke inde med data, der muliggør skøn over det tilsvarende gennemsnitsoverskud i enkeltmandsvirksomheder med mindre end 10 ansatte.

Spørgsmål 18:

Der udbedes en udtømmende, detaljeret fortegnelse over de grupper, der ikke er inde under 29 kr.-kravet, såsom elever, pensionister, volontører, ferieafløser, løsarbejdere, vikarer osv.

Svar:

Der foreligger ikke fra arbejdsministeriet en fortegnelse som den ønskede, og det har ikke været muligt inden for tidsfristerne at fremskaffe yderligere materiale.

Spørgsmål 19:

Der ønskes en opstilling over, hvordan lønmodtagere med under 29 kr. i timen i øjeblikket fordeler sig mellem de forskellige brancher.

Svar:

Der foreligger ingen brancheopdelte lønspredningsstatistikker. Ifølge Dansk Arbejdsgiverforenings lønspredningsstatistik har ca. 32.400 lønmodtagere uden for HK-området under 29 kr. i timen, jfr. svar på spm. 50.

Spørgsmål 20:

Udvalget ønsker en belysning af lønudviklingen inden for minimallønsområdet (f.eks. jernets område) ved at sammenholde de i tidligere mæglingforslag indeholdte forfaldne generelle (halvårige) lønstigninger plus dyrtidsportioner med den statistisk konstaterede lønudvikling for sammenlignende perioder (kvartaler).

*Svar:**Minimallønsområdet i hovedstaden, mænd*

	Gennem- snitlig timeløn	Overens- komst- tillæg	Dyrtids- regulering
	1	2	3
1971	25,03	81	50
1972	27,72	50	60
1973	31,43	80	110
1974	36,87	165	240
1975	43,35	35	180
1976 (skøn)	47,77	80	180
1971-76 . .	22,74	491	820

For perioden 1971-76 (2. kvartal 1976) fremgår den samlede lønudvikling for minimallønsområdet i hovedstaden af ovenstående søjle nr. 1. Det fremgår heraf, at der har været en stigning i den samlede gennemsnitlige indtjening for mænd på 22,74 kr.

Af søjle 2 og 3 fremgår det, at der i samme periode er udløst dyrtidsportioner og overenskomstmæssige lønstigninger til en samlet værdi af henholdsvis 4,91 kr. og 8,20 kr.

Uanset at ovenstående beregninger ikke i detaljer vedrører det samme tidsrum, kan det skønsmæssigt fastslås, at reststigningen

over denne periode har været af størrelsesordenen knap 10 kr.

Spørgsmål 21:

Hvor stor har lønglidningen været — i absolutte tal og procentuelt — i hvert af de sidste 10 år, opdelt efter faglærte/ufaglærte, mænd/kvinder, hovedstaden/provinsen og normallønnede/akkordlønnede/minimallønnede?

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 15 med bilag, idet bemærkes, at arbejdsministeriet ikke er i besiddelse af materiale, der muliggør de ønskede specifikationer.

Spørgsmål 22:

En oversigt udbedes over forslaget virkninger for ungarbejdere sammenlignet med voksenarbejdere.

Svar:

Tidligere blev ungarbejderlønninger typisk fastsat til halvdelen af den voksne arbejders løn. I de senere år har den forlængede skolegang medført, at der er blevet færre ungarbejdere, og at de er ældre i gennemsnit end hidtil. Det kan i den forbindelse oplyses, at mæglingforslaget kun berører ca. 6.000 ungarbejdere.

Den nævnte udvikling har ført til, at ungarbejderlønninger i en række tilfælde er blevet fastsat til en højere procent, f. eks. 70, af de voksnes lønninger. I konsekvens heraf er det i mæglingforslaget fastsat, at lønsatsforbedringerne for de unge udgør noget mere end halvdelen af de voksne arbejderes satsforbedringer. Hertil kommer, at der for ungarbejdere ikke vil forekomme lønandele, som der kan modregnes i, således at de unge vil få satsforhøjelsen ubeskåret.

Spørgsmål 23:

Hvor vidt gælder loven for arbejde, der udføres på Færøerne og Grønland?

Svar:

Efter forslaget § 1 foreslås en forlængelse for en 2-årig periode af de overenskomster,

der er omfattet af forligsmandens mæglingforslag af 24. marts 1977. Det betyder, at en gennemførelse af loven får virkning for alle arbejdstagere, hvis løn- og arbejdsvilkår er reguleret efter disse overenskomster, altså også i tilfælde, hvor disse arbejdstagere udfører arbejde i Grønland eller på Færøerne. Derimod vil forslaget gennemførelse ikke berøre arbejdstagere, der er omfattet af kollektive overenskomster *indgået* i Grønland eller på Færøerne.

Spørgsmål 24:

Hvad vil man gøre ved de i ATP-fonden „indefrosne“ dyrtidsportioner den 1. marts 1979?

Kommer der en kæmpemæssig efterregning til arbejdsgeberne?

Svar:

Under behandlingen af forslag til folketingsbeslutning for årene 1977-78 og 1978-79 (B LXXXII) stillede folketingets politisk-økonomiske udvalg følgende spørgsmål 5:

„I hvilket omfang skal staten bære omkostningerne for overskydende dyrtidsportioner udover 1. marts 1979? Skal virksomhederne efter denne dato overtage denne omkostning?“

Arbejdsministeriet besvarede spørgsmålet således:

„Hele forliget gælder for en 2-års periode, og staten påtager sig ikke nogen forpligtelser herudover.

Spørgsmålet om, hvad der derefter skal ske med de overskydende dyrtidsportioner, må tages op til forhandling mellem arbejdsmarkedets parter i forbindelse med fornyelsen af overenskomsterne i 1979.“

Ved besvarelsen af ovennævnte spørgsmål kan arbejdsministeriet henholde sig hertil.

Spørgsmål 25:

Ad mæglingforslagets punkt A.

Modregning sker alene i ikke-overenskomstmæssige tillæg, personlige tillæg o.lign. Hvor meget vil denne modregning betyde?

Svar:

Ved beregningen af den samlede lønstigning i forbindelse med satsforhøjelserne (i alt 272 mill. kr. pr. år, jfr. bilaget til besvarelsen

af spørgsmål 41) er det forudsat, at deres gennemslagskraft vil være 50 pct. for mænd og 60 pct. for kvinder. Det vil sige, at den resterende del af satsforhøjelsen forudsættes modregnet.

Spørgsmål 26:

Ad punkt VI.

Hvordan vil man forhindre, at der på baggrund af satsforhøjelser og garantibetaling finder en almindelig forhøjelse af lønniveauet sted?

Spørgsmål 27:

Hvorledes vil regeringen sikre, at mæglingforslagets protokollat om lønudviklingen overholdes?

Svar:

Ifølge det i spørgsmål 27 omhandlede protokollat er det en forudsætning, at der ikke på grundlag af satsforhøjelserne og indførelse af garantibetaling finder en almindelig forhøjelse af lønniveauet sted. Det må påhvile parterne, især arbejdsgiverne, at påse, at denne forudsætning holder stik. Det kan i denne forbindelse understreges, at ingen arbejdsgiver er forpligtet til at betale mere end den løn, som er hjemlet i den pågældende overenskomst.

Regeringen har ingen mulighed for at sikre, at protokollatet overholdes, men går ud fra, at arbejdsgiverne i egen interesse vil medvirke hertil.

Spørgsmål 28:

Ad punkt VIII, Uddannelsesfond.

Hvad skal dette store beløb på ca. 95 kr. pr. arbejder pr. år bruges til?

Svar:

Uddannelsesfondens midler anvendes til de uddannelsesaktiviteter, der iværksættes af fagbevægelsen (5/6) og af arbejdsgiversiden (1/6). Forøgelsen af fondens midler vil muliggøre en styrkelse af disse aktiviteter. Fonden administreres af et styrelsesråd, der består af 2 medlemmer fra hver side.

Spørgsmål 29:

Ad D — Dyrtidsreguleringen.

Hvordan vil man gennemføre, at værdien

af dyrtidstillægget indregnes i akkorder med 60 øre og ikke med den i dag eksisterende overdækning på op til 100 pct.?

Svar:

Det er ifølge mæglingforslagets bestemmelser om dyrtidsregulering overladt til arbejdsmarkedets parter inden for overenskomstområder, hvor dyrtidstillægget indregnes i akkorderne eller omregnes til procenttillæg, at forhandle sig til rette om en tilpasning af akkordløssystemet, således at værdien af en dyrtidsportion fremtidig svarer til 60 øre pr. time.

Regeringen anser det for væsentligt, at begge parter under de forhandlinger, der danner grundlag for mæglingforslaget, har tilkendegivet, at de vil søge problemerne omkring indregningen af dyrtidstillæg i akkordløningerne løst til næste overenskomstfornyelse, og regeringen agter nøje at følge, hvad der sker på dette område.

Spørgsmål 30:

Hvorledes vil man fremover aflønne § 30-lærlinge?

Svar:

Lærlinge er ikke omfattet af mæglingforslaget, heller ikke de voksne lærlinge. Kun i enkelte fag er der særlige overenskomstmæssige bestemmelser om læringlelønninger, idet disse i øvrigt fastsættes af de enkelte faglige udvalg.

Spørgsmål 31:

Hvad vil man gøre for ungdomsarbejdsløsheden, der vil stige, når en 18-årig skal starte på 29 kr. i timen + tillæg = 34,80 kr.?

Svar:

Garantibetalingen på 29 kr. pr. time omfatter ifølge mæglingforslaget alle lønandele bortset fra overenskomstmæssige genetillæg. Det ses ikke, hvorledes det i spørgsmålet nævnte tillæg på 5,80 kr. fremkommer.

De i mæglingforslaget omhandlede overenskomster omfatter alle voksne arbejdere, d.v.s. arbejdere, der er fyldt 18 år. Det ses ikke, hvorfor indførelsen af en garantibetaling skulle få den i spørgsmålet nævnte virkning for de unge arbejdere.

Spørgsmål 32:

Hvad kan man gøre for at få unge under oplæring i arbejde til ovennævnte mindstebetaling?

Svar:

Unge under uddannelse (lærlinge, EFG-elever m. fl.) er ikke omfattet af mæglingforslaget og altså heller ikke af den foreslåede garantibetaling. Jfr. også besvarelsen af spørgsmål 30.

Spørgsmål 33:

Vil de besvarelser til udvalget, der vedrører fortolkningen af lovforslagets bestemmelser, få konsekvenser for afgørelsen af spørgsmål om overtrædelse og fortolkning af de forlængede overenskomster efter de sædvanlige faglige regler for det pågældende område?

Svar:

De arbejdsretlige instanser afgør uden indblanding udefra, hvilken vægt de vil tillægge de forskellige momenter, som foreligger ved afgørelsen af spørgsmålet om overtrædelse og fortolkning af overenskomsterne. Det vil i første række være overenskomstens ordlyd, men også tidligere praksis på området og udtalelser fra sagkyndige i arbejdsretlige spørgsmål m.v. vil kunne indgå i de overvejelser, der ligger til grund for sagens afgørelse. Således vil også besvarelser af den i udvalgets spørgsmål omhandlede karakter kunne være et fortolkningsbidrag for de arbejdsretlige instanser, der skal træffe afgørelsen.

Spørgsmål 34:

Hvorledes vil lønmodtagerne blive beskattet af de i ATP-fonden „infrosne“ dyrtidsportioner?

Svar:

De dyrtidsportioner, der indbetales af staten til Arbejdsmarkedets Tillægspension, jfr. besvarelsen af udvalgets spørgsmål 11 og 12, vil ikke blive medregnet i de pågældende lønmodtageres skattepligtige indkomst.

Spørgsmål 35:

Hvilken sikkerhed er der for en overholdelse af mæglingforslagets bestemmelse om

garantibetaling på 29,00 kr. pr. time, såfremt en arbejder aflønnes med en kombination af tid- og akkordløn?

Svar:

Garantibetalingen vedrører kun tidlønsarbejde. Har en arbejder både tidløns- og akkordarbejde, opgøres disse dele hver for sig, og „poseopfyldning“ vil herefter kunne ske for det tidlønnede arbejde.

Spørgsmål 36:

Hvad vil en arbejdsgivers gennemsnitlige meromkostning pr. arbejder (der i øjeblikket tjener under 29 kr.) pr. time blive som følge af indførelsen af garantibetalingen på 29 kr. pr. time?

Svar:

Parterne har ikke officielt givet en beløbsmæssig vurdering af mæglingforslaget. Ifølge foreliggende oplysninger skulle garantibetalingen andrage ca. 60 mill. kr. uden for HK-området. Som det fremgår af svarene på spørgsmål 19 og 50 har ca. 32.400 lønmodtagere under 29 kr. uden for HK-området. Dette svarer til, at garantibetalingen skulle udgøre et gennemsnitligt beløb på ca. 88 øre pr. arbejdstime. Dette beløb skal dog reduceres med virkningerne af de øvrige forbedringer indeholdt i mæglingforslaget.

Spørgsmål 37:

Hvilken indflydelse vil en gennemførelse af lovforslaget få for de specielle forhandlinger, der stadig finder sted inden for det grafiske område?

Svar:

Arbejdsministeriet er ikke i besiddelse af tilstrækkelige oplysninger om forløbet af forhandlingerne på det pågældende område til at kunne besvare spørgsmålet.

Spørgsmål 38:

Ad bemærkningerne til § 2.

Betyder denne præcisering af § 2, at det herefter vil være helt udelukket, at regeringen i den periode, hvormed overenskomsterne forlænges, vil medvirke til indgreb svarende til f. eks. december-forligets „uglydigørelse“ af visse lønforbedringer?

Svar:

Sigtet med forslaget § 2 er at sikre fredspligten i den periode, hvormed overenskomsterne foreslås forlænget efter § 1. Præciseringen i bemærkningerne til § 2 har alene til formål at tydeliggøre, hvad der forstås ved udtrykket fredspligt, og har således efter arbejdsministeriets opfattelse ingen forbindelse med det i spørgsmålet rejste problem.

Spørgsmål 39:

Der ønskes en specificeret redegørelse for virkningerne af de varslede arbejdsstandsninger, derunder ønskes især oplyst, hvilke „vitale samfundsfunktioner“ der vil blive berørt.

Spørgsmål 40:

Hvilken lovgivning skal gennemføres for at hindre, at de nævnte „vitale samfundsfunktioner“ går i stå?

Svar:

De varslede arbejdsstandsninger vil omfatte ca. 250.000 arbejdere og de varslede lock-outer 40-50.000 arbejdere. Det er ikke muligt at afgrænse præcist, hvad der skal forstås ved „vitale samfundsfunktioner“, men det er oplyst, at så godt som alt arbejde, som er omfattet af mæglingforslagets område, vil gå i stå. Undtagelse er kun gjort for så vidt angår enkelte egentlig livsvigtige funktioner (hospitaller, ambulancekørsel o. lign.).

Det kan bl. a. nævnes, at såvel den kollektive som den individuelle transport vil blive lammet, el-forsyningen vil ophøre, og renovation vil hobe sig op.

Det kan ikke angives, hvilken lovgivning der skal kunne hindre, at „vitale samfundsfunktioner“ går i stå — bl. a. fordi dette begreb i givet fald først må defineres klart.

Spørgsmål 41:

Der ønskes en specificeret redegørelse for mæglingforslagets økonomiske virkninger. Beregningerne ønskes angivet såvel med en egentlig beløbsforhøjelse som med en procentvis forhøjelse.

Spørgsmål 42:

Hvilke beregninger har givet grundlag for statsministerens udtalelse om, at mæglingforslaget er i overensstemmelse med folketingsbeslutningen om indkomspolitik for årene 1977-78 og 1978-79?

Svar:

Der henvises til vedhæftede af økonomiministeriet udarbejdede tabel over fordelingen af mæglingforslagets overenskomstmæssige lønstigninger.*)

Spørgsmål 43:

Størrelsen af lønglidningstakten ønskes oplyst for de sidste 6 måneder, som der foreligger statistiske oplysninger om.

Svar:

Der henvises til svaret på spørgsmål 15, idet det bemærkes, at de tilsvarende tal for de 3 første kvartaler 1976 er som følger:

1. kvartal.....	0,2
2. kvartal.....	0,9
3. kvartal.....	0,8

Disse tal er de senest foreliggende.

Spørgsmål 44:

Hvor meget er ifølge mæglingforslaget til rådighed til lønglidning, uden at augustforligets lønrammer derved sprænges?

Svar:

Som det fremgår af svaret på spørgsmål 41 og 42, udfylder mæglingforslagets lønstigninger formentlig rammen på de 2 × 2 pct.

Hertil skal dog føjes, at den lønudvikling, der er en følge af produktivetsforbedringer, må holdes uden for denne ramme, i hvilken forbindelse det må fremhæves, at lønglidningstakten efter de seneste erfaringer nu er så lav, at man kan antage, at lønglidning stort set kun finder sted netop som følge af produktivetsforbedringer.

Spørgsmål 45:

Hvad vil konsekvenserne være af en forkastelse af lovforslaget?

*) Den omhandlende tabel er indeholdt i det notat om de overenskomstmæssige lønændringer ifølge mæglingforslaget, som blev udarbejdet af det økonomiske sekretariat den 14. april 1977, og som er optrykt foran i betænkningen.

Svar:

I tilfælde af lovforslagets forkastelse vil de varslede arbejdsstandsninger kunne iværksættes fra lørdag den 16. april 1977, således at de første arbejdsstandsninger vil kunne iværksættes ved døgnets begyndelse.

Da dette samtidig indebærer, at de hidtil gældende overenskomster bortfalder, vil en forkastelse af lovforslaget endvidere betyde, at arbejdsmarkedet står uden overenskomster på hele det område, der er dækket af mæglingsforslaget.

Spørgsmål 46:

Hvad vil en strejkedag koste? Det ønskes i denne forbindelse tillige oplyst, hvad en strejkedag vil koste for henholdsvis arbejdsgiverne og arbejdstagerne.

Svar:

Den daglige udgift for en strejkedag for henholdsvis arbejdstagere og arbejdsgivere lader sig ikke beregne inden for de givne tidsrammer. Det økonomiske tab ved arbejdskonflikter beror på konflikten omfang, dens varighed og de berørte erhverv. Man ligger ikke inde med konkrete vurderinger af, hvor store direkte og indirekte tab de varslede konflikter vil medføre under forskellige forudsætninger om konflikternes varighed.

Et groft skøn over arbejdernes totale direkte tab kan beregnes til knap 100 mill. kr. pr. dag, svarende til 300.000 personer og en gennemsnitlig daglig indtjening på 325 kr. For arbejdsgiversiden lader et tilsvarende skøn sig ikke opstille.

Spørgsmål 47:

Indebærer protokollatet om lønudviklingen, at forhøjelser af lønniveauet, der ikke har baggrund i forhøjelsen af normalløns- og minimallønssatserne (mindstebetalingssatserne), er i strid med lovforslagets indhold?

Svar:

Efter det i mæglingsforslaget indeholdte protokollat om lønudviklingen forudsættes det, at der ikke på grundlag af de i mæglingsforslaget fastsatte forhøjelser af normalløns- og minimallønssatserne og den nyindførte

garantibetaling sker en almindelig forhøjelse af lønniveauet. Protokollatet har således til formål at forhindre, at der som følge af de i protokollatet nævnte lønforbedringer sker længelidning på arbejdsmarkedet. Derimod er protokollatet ikke til hinder for, at der i overenskomstperioden sker forhøjelser af lønniveauet, f. eks. som følge af produktivitetstigning, ligesom protokollatet ikke er til hinder for, at der på minimallønssområdet, hvor der i løbet af overenskomstperioden kan aftales lønforhøjelser direkte mellem arbejdsgiveren og den enkelte arbejdstager, kan ske en forhøjelse af lønniveauet. Der kan i øvrigt henvises til besvarelsen af spørgsmålene 26, 27 og 44.

Spørgsmål 48:

Udvalget udbeder sig ministerens redegørelse for, hvorledes det kan konstateres, om en almindelig forhøjelse af lønniveauet fremkommer på baggrund af forhøjelsen af normalløns- og minimallønssatserne samt den nyindførte garantibetaling.

Svar:

På basis af den officielle lønstatistik er det ikke muligt at foretage en efterfølgende opdeling af lønstigninger på henholdsvis satsforhøjelser og virkninger af garantibetaling.

Spørgsmål 49:

Hvor stor en procentdel af de af lovforslaget omfattede lønmodtagere forudsættes at få de 4 × 70 øre ubeskåret og direkte?

Svar:

For den gruppe, der alene modtager den nøgne timeløn uden tillæg af nogen art, kan der ifølge sagens natur ikke ske nogen modregning, dvs. at de får satsforhøjelsen ubeskåret. For personer, der ligger under garantibetalingen med et beløb, der er større end satsen, foretages fuld forhøjelse med satsens beløb og derudover „poseopfyldning“ op til garantibetalingen. Af tidsmæssige grunde har det ikke været muligt at opstille mere præcise skøn over, hvor mange personer der vil falde i de forskellige grupper.

Spørgsmål 50:

Hvor mange lønmodtagere vil i kraft af

bestemmelsen om garantiløn opnå den meget omtalte lønstigning på 3,60 kr. i timen, og er det korrekt forstået, at disse til gengæld ikke vil få andel i de 4×70 øre = 2,80 kr. i timen?

Svar:

Ifølge Dansk Arbejdsgiverforenings lønspretningsstatistik har ca. 32.400 lønmodtagere en timeløn på under 29 kr. uden for HK-området. For HK-området foreligger ikke tilsvarende lønspretningsoplysninger.

Gennemførelsen af garantibetalingen sker ved anvendelse af det såkaldte poseopfyldningsprincip. Herefter medtages der ved be-

regningen af garantibetalingen alle lønandele bortset fra overenskomstmæssige genetillæg, men inklusive satsforhøjelser. Såfremt timelønnen herefter er under garantibetalingen, sker der en opfyldning til denne.

Spørgsmål 51:

Hvor stor en reallønsnedgang regner regeringen med at en gennemførelse af lovforslaget vil få for en gennemsnitlig LO-arbejderindtægt?

Svar:

Der henvises til økonomiministerens svar på udvalgets spørgsmål 3.

Bilag 2.

Spørgsmål fra udvalget og økonomiministerens svar herpå.

Spørgsmål 1:

Hvilke beskæftigelsesmæssige virkninger forventes lovforslagets vedtagelse at indebære, sammenlignet med den situation, at samme lønfremgang i stedet blev ydet ved forhøjelse af det almindelige personfradrag fra de nuværende 12.600 kr.?

Svar:

Det siger sig selv, at konkurrenceevne og beskæftigelse i eksporterhvervene efterhånden vil blive styrket, hvis lønfremgang kan erstattes med personfradragsforhøjelser.

Herudover vil personfradragsforhøjelserne indebære skattelettelse, der vil forøge den hjemlige forbrugsefterspørgsel. Også dette vil for en del give sig udslag i øget produktion og beskæftigelse i de danske erhverv. På den anden side må det forventes, at den øgede aktivitet vil blive ledsaget af en stigning i importen, der i hvert fald på kort sigt snarest bliver større end den mereksport, der kan opnås som følge af den styrkede konkurrenceevne.

Hvor stærke disse virkninger for beskæftigelse og betalingsbalance vil blive, må naturligvis bero på størrelsen af de personfradragsforhøjelser, der skal træde i stedet for lovforslagets lønforbedringer.

Da personfradragsforhøjelser kommer alle skatteydere til gode med samme beløb, vil en forhøjelse, der modsvarer de særlige lønforbedringer på lavtlønsområdet, komme til at betyde en meget væsentlig finanspolitisk lettelse. I denne situation vil der umiddelbart fremkomme en kraftig forøgelse af beskæftigelsen, men samtidig en betydelig og uholdbar forringelse af betalingsbalancen. Der vil derfor være behov for modgående finanspolitiske foranstaltninger. En sådan situation kunne man lettere undgå, hvis personfradragsforhøjelserne fik et beskedent

omfang, men så kunne man heller ikke give de lavtlønnede samme forbedring af den disponible indkomst, som er tilstræbt med mæglingforslaget.

Spørgsmål 2:

Hvad bliver den gennemsnitlige reduktion af købekraften til fritvalgt forbrug for en lønmodtagerfamilie, hvis prisstigningerne bliver $\frac{3}{4}$ pct. månedlig i de næste 2 år og momsens derudover forhøjes til 20 pct. fra 1. juli 1977?

Spørgsmål 3:

Der ønskes incidensberegninger over typiske lønmodtageres realforbrugsmuligheder i juli 1977 sammenlignet med juli 1976, september 1977 med februar 1976, således at hensyn tages til afgifter vedtaget i august 1976, el-afgift — indkomstskatter af lønstigninger — stigninger i forbrugerpriser m.v.

Det skal af svaret kunne aflæses, hvordan man er kommet frem til tallene.

Svar:

Til belysning af de stillede spørgsmål er valgt en lønmodtagerfamilie uden hustruindkomst med to børn og med en indkomstudvikling som en gennemsnitlig LO-arbejder, jfr. tabellen. Det har inden for den givne tidsfrist ikke været muligt at gennemføre tilsvarende beregninger for andre lønmodtagertyper, ligesom det ikke har været muligt at gennemføre beregningerne for kortere perioder end kalenderhalvår.

For så vidt angår skatteberegningen er denne opgjort på forskudsskattebasis. For 1978-skatten er forudsat beskatningsprocenter som i indeværende år og indeksregulering af personfradrag og statsskatteskala efter de gældende regler.

Stigning i pct.:

	Brutto- indkomst	Skat ÷ børne- tilskud	Disponibel indkomst
1. halvår 1976 til 2. halvår 1976.....	5½	8½-9	4 -4½
2. halvår 1976 til 1. halvår 1977.....	3 -3½	÷6½-7	6½-7
1. halvår 1977 til 2. halvår 1977.....	2½-3	4½	2 -2½
2. halvår 1977 til 1. halvår 1978.....	2½	÷2 -1½	4 -4½
1. halvår 1978 til 2. halvår 1978.....	2½-3	4½	2

De i spørgsmål 2 anførte prisforudsætninger indebærer en halvårlig prisstigning på 4,5 pct., og en momsforhøjelse fra 15 til 20 pct. fra midten af 1977 indebærer en forhøjelse af forbrugerpriserne med ca. 3,5 pct. fra første til andet halvår 1977. Sammenholdes disse prisstigninger med den i tabelens sidste kolonne anførte udvikling i de disponible pengeindkomststigninger, fremgår det klart, at der vil blive tale om en kraftig realindkomstnedgang — især i andet halvår 1977.

I betragtning af den fortsatte afdæmpning af den indenlandske omkostningsudvikling, som mæglingsforslaget indebærer, må en prisstigning på godt 9 pct. om året imidlertid forudsætte en usædvanlig kraftig stigning i priserne på importerede varer. Ser man bort fra momsforhøjelsen, og antager man endvidere, at udviklingen i importpriserne i de kommende år ikke adskiller sig væsentligt fra forløbet i 1976, må det skønnes, at opgangen i forbrugerpriserne vil være af størrelsesordenen op imod 3 pct. pr. halvår. Der vil dermed være tale om en svag stigning i den pågældende families disponible realindkomst koncentreret i første halvår 1978.

Til belysning af spørgsmål 3 skal anføres, at den faktiske prisudvikling igennem 1976 og den skønnede prisudvikling igennem 1977 indebærer, at den anførte families disponible realindkomst må skønnes at stige med 1-2 pct. fra første halvår 1976 til første halvår 1977 og 2-3 pct. fra andet halvår 1976 til andet halvår 1977.

Spørgsmål 4:

Der ønskes et skøn over den gennemsnitlige produktivitetstigning i de kommende 2 år, og hvad produktivitetstigningen har været i de sidste 10 år. I hvor høj grad er

denne stigning medgået til at afdrage og forrente nyanskaffet maskinpark og anden produktionskapital?

Svar:

Beregninger af produktivitetens udviklingen i samfundet som helhed eller for erhvervene som helhed er af mange grunde overordentlig usikre. For industriens vedkommende kan der imidlertid for den anførte periode foretages opgørelser dels af produktionen i faste priser, dels af det samlede anvendte timeforbrug.

På denne basis er i tabellen opgjort den årlige stigning i timeproduktiviteten i perioden 1965-75.

Tabel. *Procentvis stigning i timeproduktiviteten i industri i forhold til året før.*

1966....	5,8 pct.
1967....	10,6 pct.
1968....	10,3 pct.
1969....	9,1 pct.
1970....	3,6 pct.
1971....	7,1 pct.
1972....	9,4 pct.
1973....	4,9 pct.
1974....	3,0 pct.
1975....	8,3 pct.
1965-75..	7,2 pct.

Det er ikke muligt at føre beregningerne længere frem end til 1975, men på grundlag af udviklingen i industriens omsætning i faste priser i 1976 må det skønnes, at produktivitetstigningen også i 1976 har ligget på et højt niveau.

Hvorvidt denne høje produktivitetstigning kan bevares i de næste 2 år, vil bl. a. bero på industriens investeringslyst og fremtidige afsætningsmuligheder.

En opdeling af produktivitetstigningen på bl. a. forrentning og nyanskaffelse af

produktionskapital kan ikke foretages, idet der hverken foreligger begrebsmæssig afklaring eller statistisk materiale til dette.

Spørgsmål 5:

Det bedes oplyst, hvad forhøjelserne i henholdsvis det første og det andet overenskomstår vil koste i millioner kroner i hvert af de efterfølgende år, hvor forhøjelserne kommer til at gælde i alle årets 12 måneder.

Svar:

De i tabellen*) anførte beløb for hvert af de 2 overenskomstår angiver fuldtårsvirkningen af de lønforhøjelser, der træder i kraft i løbet af disse år. Da en del af lønstigningen i begge årene først bliver effektiv pr. 1. september, vil virksomhedernes faktiske merudgifter til lønninger være mindre end de beløb, der er anført for henholdsvis 1. og 2. overenskomstår, og det vil først være i det år, der begynder den 1. september 1978, at virksomhedernes lønomkostninger er nået op på et niveau, der ligger 840 mill. kr. højere end i udgangssituationen.

Spørgsmål 6:

Hvor mange „overskydende“ dyrtidsportioner vil der blive tale om i det kommende år, hvis OECD's seneste forudsigelse om en årlig inflationsrate på 9 pct. holder stik, og hvis den senere gennemførte devaluering slår fuldt igennem?

Vil tallet ændres, hvis den i september 1976 gennemførte devaluering også omsider sætter sig igennem?

Svar:

OECD's skøn på 9 pct. fra 1976 til 1977, som er indeholdt i „Economic Outlook“ fra december 1976, dækker stigningen i forbrugerpriserne. Heri indgår virkningerne af de i august gennemførte afgiftsforhøjelser og formentlig også virkningerne af den i august-forliget bebudede råenergiavgift. Det lønregulerende pristal, der ikke indeholder in-

direkte afgifter, vil skønsmæssigt vise en stigning, der er omkring 1,5 pct.-point mindre. En prisopgang af denne størrelse må antages at udløse 2 dyrtidsportioner til efteråret, men derefter kun 1, således at der kun bliver tale om 1 „overskydende“ portion i det kommende år. Devalueringen den 1. april ændrer ikke denne vurdering udover at fjerne usikkerheden om, hvorvidt julipristallet i så fald vil udløse 2 portioner.

Når den faktiske effektive kronedevaluering efter oktober-valutakursændringerne kun har andraget 1-1,5 pct. mod anslået ca. 5 pct., skyldes det dels, at kronen blev styrket over for de øvrige slangevalutaer i vinterhalvåret, dels at slangevalutaerne som helhed blev styrket over for de frit flydende valutaer. Det er derfor vanskeligt at vurdere, hvad det vil sige, at den i oktober 1976 gennemførte devaluering skulle sætte sig igennem.

Spørgsmål 7:

Der ønskes en redegørelse for såvel den procentvise som den beløbsmæssige stigning i lønomkostningerne pr. arbejdstime, som må forventes i de næste 2 år i Danmark, Norge, Sverige, Vesttyskland, England, Holland, Belgien, USA, Canada og Japan. Hvor meget er de nævnte lønomkostninger steget med i disse lande i perioden 1965-67, 1967-69, 1969-71, 1971-73, 1973-75 og 1975-77?

Svar:

Den foreliggende officielle statistik af national eller international art muliggør ikke en beløbsmæssig vurdering af udviklingen i lønomkostningerne.

Til belysning af lønstigningerne i de opgivne lande er i nedenstående tabel anført den årlige stigning i arbejderes timefortjeneste i industri ifølge OECD, Main Economic Indicators. Endvidere er anført skøn for lønudviklingen 1976-77 ifølge OECD, Economic Outlook, dec. 1976. Der foreligger ikke offentligtgjorte skøn for udviklingen fra 1977 til 1978.

*) Den omhandlede tabel er indeholdt i det notat om de overenskomstmæssige lønændringer ifølge mæglingsforslaget, som blev udarbejdet af det økonomiske sekretariat den 14. april 1977, og som er optrykt foran i betænkningen.

Tabel.

Procentvis årlig stigning i timefortjeneste i industri.

	1965-67	1967-69	1969-71	1971-73	1973-75	1975-76	1976-77 (skøn)
Danmark . .	10,1	11,8	13,0	15,3	20,6	12,4	10½
Norge	7,9	8,8	12,2	9,4	18,6	16,3	10
Sverige	8,7	7,4	10,3	11,7	14,6	13,6	13
Tyskland . .	5,2	6,6	12,5	9,8	9,3	6,3	7
England . . .	5,1	6,7	10,9	14,0	23,4	19,8	9½
Holland . . .	8,4	8,4	11,3	13,0	15,9	8,3	8
Belgien	8,6	6,7	11,6	15,3	20,4	11,1	11
USA	4,3	6,2	5,9	6,7	8,7	7,7	8
Canada	6,9	7,8	8,3	8,4	14,6	13,7	9¼
Japan	12,4	15,6	15,8	19,6	18,6	12,8	12

For England og Holland viser tabellen stigning i lønsats; for Japan stigning i månedsfortjeneste. For 1976-77 er opgivet OECD's senest offentliggjorte skøn i Economic Outlook, dec. 1976.

Spørgsmål 8:

Hvordan stemmer lovforslaget overens med den præcisering af augustforliget, som økonomiministeren gav folketingets politisk-økonomiske udvalg under dets behandling af beslutningsforslaget i august 1976 gennem sin besvarelse af udvalgets spørgsmål nr. 7?

Svar:

Der henvises til det økonomiske sekretariats notat om de overenskomstmæssige lønændringer ifølge mæglingforslaget*). I tilknytning hertil skal fremhæves, at mæglingforslagets protokollat om lønudviklingen præciserer, at det er en forudsætning, at der ikke på grundlag af satsforhøjelserne og garantibetalingen finder en almindelig forhøjelse af lønniveauet sted.

Spørgsmål 9:

Hvilke planer har regeringen til sikring af, at andre indtægtstyper end lønindtægter ikke forøges med mere end de 6 pct., der omtales i augustforliget?

Svar:

Som led i augustforliget gennemførtes i august den i dag gældende skærpede prislovgivning. Det præciseredes således, at monopoltilsynet i sin administration af pris-

og avanceloven skal bidrage til gennemførelse af en indkomstudvikling inden for de berørte erhverv på linie med den indkomstpolitiske målsætning for samfundet som helhed, og at man navnlig skal føre tilsyn med udviklingen inden for konkurrencebeskyttede erhverv. Endvidere indebar skærpselsen af lovgivningen, at det, for så vidt angår indgreb over for de liberale erhverv, skal tilstræbes, at indkomstudviklingen for disse står i et rimeligt forhold til indkomstudviklingen for lønmodtagerne. I august vedtoges endvidere en videreførelse af udbyttebegrænsningen og reguleringen af pengeinstitutternes rentemarginal.

Regeringen har ikke planer om yderligere indgreb, men følger naturligvis udviklingen med opmærksomhed og er parat til at overveje indgreb, hvis der skulle vise sig urimelige indkomstforskydninger.

Spørgsmål 10:

Det økonomiske sekretariats vurdering af de beskæftigelsesmæssige og betalingsbalancemæssige konsekvenser af overenskomstforslaget udbedes.

Svar:

De vurderinger af det økonomiske forløb i 1977 og 1978, der blev givet i den økonomiske oversigt fra december 1976, byggede

*) Optrykt foran i betænkningen.

bl. a. på en antagelse om en lønudvikling, der svarede til det nu foreliggende overenskomstforslag. Overenskomstforslaget giver således ikke anledning til at ændre de vurderinger af beskæftigelses- og betalingsbalanceudviklingen, som indeholdes i december-oversigten.

Spørgsmål 11:

Det ønskes oplyst, hvordan ordrebeholdningerne i dansk industri (excl. skibsværftsindustrien) har udviklet sig, fordelt på eksport- og hjemmemarkedsordrer, i det sidste år.

Svar:

I nedenstående tabel er anført indekstal for udviklingen i ordrebeholdningen i alt, i beholdningen af eksportordrer samt eksportordrerens andel af den samlede ordrebestand for industrien (excl. værfter).

	Ordrebestand ialt	Eksport- ordrer	Eksportordrerens andel af samlet ordrebestand
	Indeks ult. 1974 = 100		pct.
Ultimo 1974	100	100	53
Ultimo 1975	94	85	48
Ultimo 1976	104	103	52
Ult. februar 1976	102	93	48
Ult. februar 1977	106	107	56

Spørgsmål 12:

Vil staten efter 1. marts 1979 fortsat udrede den omkostning, der følger af overskydende dyrtidsportioner ud over 1 pr. halvår opstået som følge af prisstigninger i 1977 og 1978?

Svar:

Augustforligets bestemmelser om indbe-

taling af overskydende dyrtidsportioner i ATP-fonden gælder for en 2-årig periode, og staten påtager sig ingen forpligtelser herudover. Spørgsmålet om, hvad der derefter skal ske med de overskydende dyrtidsportioner, må tages op til forhandling mellem arbejdsmarkedets parter i forbindelse med fornyelsen af overenskomsterne i 1979.

Spørgsmål 13:

Udvalget udbeder sig det beregningsmateriale, som økonomiministeriet og arbejdsministeriet lod udarbejde til brug for arbejdsmarkedets parter umiddelbart før opstillingen af mæglingsskitsen.

Svar:

Der henvises til min besvarelse af dags dato til folketingets politisk-økonomiske udvalg ad udvalgets skrivelse af 24. marts 1977 (Alm. del — bilag 4), spørgsmål 2:

„Spørgsmål 2:

Under hensyn til, at det var dette udvalg, som i sin tid behandlede beslutningsforslaget om den indkomstpolitiske ramme og herunder gennem spørgsmål søgte indholdet præciseret og fortolkningsmuligheder klarlagt, ønskes de beregninger, som ministerierne har udarbejdet i forbindelse med opstillingen af et overenskomstforslag, tilstillet udvalget.

Svar:

Ministerierne har under forhandlingerne om overenskomsterne så vidt muligt gjort sig bekendt med de forslag, parterne har stillet. Der har derimod ikke været tale om, at ministerierne selv har foretaget beregninger i denne sammenhæng, så meget mere som konkrete detaljerede beregninger af denne karakter forudsætter en detailviden, som kun de forhandlende parter sidder inde med.“

Bilag 3.

Spørgsmål fra udvalget og finansministerens svar herpå.

Spørgsmål 1:

Udvalget ønsker at få forelagt forhandlingsresultatet inden for de offentlige overenskomstområder.

Svar:

Forhandlingsresultatet mellem finansministeren og tjenestemændenes 4 centralorganisationer repræsenterende tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken er følgende:

I. Proportional forhøjelse af skalalønnen. Skalatrin 1, 38.367 kr. årlig, forhøjes således:

	kr.
1. april 1977	38.507
1. oktober 1977	38.650
1. april 1978	38.831
1. oktober 1978	39.012

svarende til en forhøjelse, der ved udgangen af 2-årsperioden udgør i alt 1,4 pct. af den gennemsnitlige lønsam i aftaleperioden.

II. Nyt almindeligt pensionsgivende tillæg til tjenestemænd på skalatrin 1-39. Tillægget aftrappes efter samme regler som stedtillægget.

	pct. af skalaløn
1. april 1977	0,4
1. oktober 1977	0,4
1. april 1978	1,1
1. oktober 1978	1,1

svarende til en forhøjelse, der ved udgangen af 2-årsperioden udgør i alt 1,5 pct. af lønsammen.

III. Specielle spørgsmål:

- A. Omklassificeringer mill. kr.
1. gruppevis	15
2. andre	10
- svarende til 0,2 pct. af lønsammen.
- B. Det tidsrum — kl. 17-6 — inden for hvilket der ydes opsparing af frihed med 2 timer for hver 40 timers tjeneste, udvides til under visse betingelser at omfatte tidsrummet kl. 14-17. Hertil medgår 0,1 pct. af lønsammen.
- C. Garantibetaling (29 kr. pr. time pr. 1. april 1977) for tjenestemænd over 18 år bortset fra elever. Hertil medgår mindre end 1/2 promille af lønsammen.

IV. Der er afsat 0,8 pct. af lønsammen til taktregulering. Det taktreguleringsstillelæg, der automatisk udløses pr. 1. oktober 1977, og som helt overvejende vedrører reststigningen i den foregående aftaleperiode, afholdes inden for den fastsatte ramme på 2 pct. lønstigning i aftaleåret 1977-78.

For en række offentligt ansatte — herunder kommunalt ansatte tjenestemænd, arbejdere under Husligt Arbejderforbund, Kvindeligt Arbejderforbund og andre kvindelige arbejdergrupper samt funktionærgrupperne inden for sygehussektoren (sygeplejersker, sygehjælpere m. fl.) — er der opnået forhandlingsresultater, der ganske nøje følger de ovenfor for tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken beskrevne retningslinier.

Spørgsmål 2:

Ager regeringen inden for det offentlige aftaleområde at fortsætte en taktregulering, jfr. § 5 i overenskomstloven af 11. marts 1975?

Svar:

Ja.

Spørgsmål 3:

Der udbedes eksemplarer af de offentligt ansattes svar af 13. april 1977 til finansministeren.

Svar:

Statstjenestemændenes 4 centralorganisationer afgav den 13. april 1977 svar til finansministeren gående ud på, at det opnåede forhandlingsresultat tiltrædes. Statstjenestemændenes svar er nærmere uddybet i en af Tjenestemændenes Fællesudvalg udarbejdet pressemeddelelse, der er sålydende:

„Pressemeddelelse.

Augustforligets indkomstpolitiske ramme har medført, at såvel tjenestemændene som andre lønmodtagere må yde deres bidrag til en almindelig opbremsning i indkomsterne.

Under disse omstændigheder har Tjenestemændenes Fællesudvalg besluttet at acceptere det opnåede forhandlingsresultat vedrørende lønændringer i aftaleperioden 1977-79.

Politiske indgreb i forbindelse med overenskomster og aftaler er i sig selv betænkelige — men bliver uacceptable, såfremt kun lønmodtagerne må holde for.

Augustforliget pålægger alle befolkningsgrupper — altså også selvstændige og andre — en opbremsning i indkomstudviklingen. Tjenestemændenes Fællesudvalg forventer derfor, at regering og folketing drager omsorg for, at også denne del af augustforliget opfyldes.“

Andre statsansattes personaleorganisationer — herunder Husligt Arbejderforbund og Kvindeligt Arbejderforbund — har den 13. april 1977 mundtligt afgivet svar gående ud på, at de opnåede forhandlingsresultater tiltrædes.

Spørgsmål 4:

Er det rigtigt, at højtlønnede tjeneste-

mænd ud over dyrtidsregulering skal have en indtægtsfremgang på 1¾ pct. om året fra marts 1977 til marts 1978 og igen fra marts 1978 til marts 1979?

Svar:

De højerelønnede tjenestemænd vil i henhold til forhandlingsresultatet opnå en lønforhøjelse — ud over dyrtidsregulering — på i alt 1,68 pct. af skalalønnen i fire etaper i løbet af den 2-årige aftaleperiode. Dertil kommer eventuelt taktreguleringstillæg, som med den begrænsning, der gælder for de højestlønnede tjenestemænd, forudsættes at udgøre indtil 0,8 pct. af lønnen pr. 1. april 1977.

Den samlede forhøjelse svarer ved aftaleperiodens udløb til ca. 2¼ pct. af lønnen pr. 1. april 1977.

Spørgsmål 5:

Er det rigtigt, at forhandlingerne endnu ikke er afsluttet med de offentligt ansatte vedrørende bl. a. rådighedstillæg, betaling for merarbejde og stedtillæg? I bekræftende fald, hvor store krav fremsætter de offentligt ansatte på disse endnu uafklarede områder?

Svar:

Under forhandlingerne på statstjenestemandsområdet opnåedes der enighed om umiddelbart at overføre de forhandlingsresultater, der på overenskomstområder opnås vedrørende visse rådighedstillægsordninger m. m. til de tilsvarende tjenestemandsgupper. Denne fremgangsmåde hænger sammen med, at forholdsvis få tjenestemænd er omfattet af disse ordninger, som har større betydning for en række overenskomstansatte.

De pågældende overenskomstforhandlinger er endnu ikke afsluttet.

De offentligt ansattes organisationer har under forhandlingerne ikke rejst krav vedrørende rådighedstillægsordningerne m. m. Forhandlingerne herom føres på grundlag af krav rejst af finansministeriet med henblik på at opnå besparelser på de nævnte områder.

Forhandlingerne på statstjenestemandsområdet er afsluttet uden ændring af stedtillægsreglerne. Der er ikke for personalegrupper, som følger de for statstjenestemænd

gældende stedtillægsregler, rejst krav om ændring af disse regler.

Spørgsmål 6:

Der ønskes en redegørelse fra finansministeren om den mellem ministeren og tjenestemandsoverenskomster afsluttede overenskomst.

Der ønskes samtidig en vurdering af denne overenskomst i forhold til den ved august-beslutningen fastsatte ramme samt en vurdering af relationerne mellem lønningerne i denne overenskomst og de i mæglingforslaget fastsatte lønninger på tilsvarende områder.

Svar:

Der henvises til den i svar på spørgsmål 1 givne redegørelse for forhandlingsresultatet på statstjenestemandsoverenskomsten.

Det nævnte svar indeholder ligeledes en vurdering af forhandlingsresultatet, idet dette udgør de 2×2 pct. i årlig stigning, som er den ved august-beslutningen fastsatte ramme.

For så vidt angår relationerne mellem tjenestemandslønninger og de af mæglingforslaget omfattede tilsvarende lønninger henvises til svaret på spørgsmål 8 for så vidt angår de dér meddelte oplysninger om lønudviklingen for et postbud.

Spørgsmål 7:

Hvor mange procent lønfremgang forventes fra februar 1977 til februar 1978 for folketingsmedlemmer, borgmestre og ministre?

Svar:

1. *Folketingsmedlemmer* aflønnes ifølge folketingsvalglovens § 83 med en løn svarende til lønnen for en tjenestemand på skalatrin 40 (lønramme 28, 3. trin):

Lønudviklingen fra februar 1977 til februar 1978 bliver følgende:

Løn februar 1977	122.971 kr.
1 dyrtidsportion 1/4 77	1.248 -
Taktreguleringstillæg 1/4 77	1.014 -
I alt pr. 1/4 77	<u>125.233 kr.</u>

Forhøjelse af skalaløn i. h. t. den med tjenestemændene indgåede aftale:

1/4 77	403 -
1/10 77	415 -
Forventet dyrtidsportion pr. 1/10 77	1.248 -
Forventet forhøjelse af taktreguleringstillæg pr. 1/10 77	955 -
	<u>128.254 kr.</u>

Stigning i henhold til den med tjenestemændene indgåede aftale i alt 818 kr. årlig svarende til 0,65 pct. af lønnen pr. 1/4 77.

Den forventede stigning pr. 1/10 77 på grund af dyrtidstillæg og forhøjelse af taktreguleringstillæg udgør 2.203 kr. årlig svarende til 1,76 pct. af lønnen pr. 1/4 77.

2. *Ministres* aflønning er fastsat i lov om vederlag og pension m.v. til ministre. Lønnen er fastsat som et grundbeløb på 179.787,94 kr. pr. 1. oktober 1975, der reguleres som tjenestemandslønninger.

Lønudviklingen fra februar 1977 til februar 1978 bliver følgende:

Løn februar 1977	193.145 kr.
1 dyrtidsportion 1/4 77	1.248 -
Taktreguleringstillæg 1/4 77	1.454 -
I alt 1/4 77	<u>195.847 -</u>

Forhøjelse af skalaløn i. h. t. den med tjenestemændene indgåede aftale:

1/4 77	665 -
1/10 77	665 -
Forventet dyrtidstillægspportion pr. 1/10 77	1.248 -
Forventet forhøjelse af taktreguleringstillægget pr. 1/10 77	1.315 -
	<u>199.740 kr.</u>

Stigning i henhold til den med tjenestemændene indgåede aftale i alt 1.330 kr. årlig svarende til 0,67 pct. af lønnen pr. 1. april 1977.

Den forventede stigning pr. 1. oktober 1977 på grund af dyrtidstillæg og forhøjelse af taktreguleringstillæg udgør 2.563 kr. årlig svarende til 1,3 pct. af lønnen pr. 1. april 1977.

3. *Borgmestre*. Da vederlæggelsen af borgmestre udenfor Københavns kommune beror

på de kommunale styrelsesvedtægter, blot med visse maksimumsgrænser fastsat af indenrigsministeriet efter et indbyggertalskriterium, kan borgmestres aflønning ikke angives blot nogenlunde entydigt. Der er således ikke noget rimelig sikkert grundlag for et skøn over lønfremgangen for borgmestre.

Spørgsmål 8:

For at kunne foretage en sammenligning mellem overenskomsterne på det private arbejdsmarked og overenskomsten mellem de offentligt ansatte og finansministeriet ønskes det oplyst, hvad denne indebærer af lønstigninger pr. time for udvalgte grupper,

	Timeløn pr. 1/4-77 forud for de nye aftaler
	kr.
Postbud	33,47
Togfører	41,59
Universitetslektor.	82,02
Departementschef.	134,02

f. eks. et postbud, en togfører, en departementschef, en lektor på universitetet o. lign.

Det skal af svaret fremgå, på hvilke forudsætninger beregningerne er foretaget.

Svar:

Ved beregningerne er det forudsat, at de pågældende tjenestemænd, der er henført til lønrammer med flere skalatrin, har opnået slutløn. Postbudet er henført til lønramme 3, togføreren til lønramme 13, lektoren til lønramme 31 med særligt tillæg 3.600 kr. og departementschefen til lønramme 39 med særligt tillæg 4.200 kr. For postbudet og togføreren er regnet med stedtillægssats III, som er den for samtlige omfattede tjenestemænd gennemsnitlige. Det er forudsat, at der ydes et dyrtidstillæg pr. halvår.

Timeløn ved nye aftale- periodes udløb	Lønstigning
kr.	kr. pct.
36,81	3,34 9,98
45,19	3,60 8,66
85,82	3,80 4,64
138,73	4,69 3,51

Spørgsmål 9:

Hvordan forventes taktreguleringsordningen at komme til at virke i de kommende 2 år, dels på det private, dels på det offentlige arbejdsmarked? Hvordan har den virket i de forløbne 2 år?

Svar:

Den taktreguleringsordning, som er fastsat i medfør af § 5 i overenskomstforlængelsesloven for den helt overvejende del af den offentlige sektor, antages pr. 1. oktober 1977 at udløse en taktreguleringsprocent af nogenlunde samme størrelsesorden som de hidtidige procenter, jfr. straks nedenfor. Denne taktreguleringsprocent vil helt overvejende være bestemt af udviklingen på det private arbejdsmarked i tiden forud for den nye aftaleperiode. Taktreguleringsordningens virkninger i den resterende del af aftaleperioden vil helt afhænge af lønudviklingen på det private arbejdsmarked.

For så vidt angår taktreguleringsordningerne på det private arbejdsmarked haves

intet nærmere kendskab til det ret store antal, indbyrdes ofte ret forskellige taktreguleringsordninger, som findes på LO/DA-området. Det kan derimod oplyses, at der på en række funktionærrområder, blandt andet inden for pengeinstitutterne, findes taktreguleringsordninger, som ganske nøje svarer til den ovenfor nævnte for den offentlige sektor. Det må dog bemærkes, at mens der i den offentlige sektor er lagt loft over taktreguleringsstillægget, således at det udgør samme beløb for de 5 højeste lønrammer, findes der efter det for ministeriet oplyste ikke noget tilsvarende loft i de nævnte funktionærordninger på det private arbejdsmarked.

I de forløbne 2 år er udløst 3 taktreguleringsstillæg: Pr. 1. april 1976: 0,87 pct., pr. 1. oktober 1976: 0,93 pct. og pr. 1. april 1977: 0,86 pct.

Spørgsmål 10:

Det bedes oplyst, hvad forhøjelserne for de offentlige overenskomster i henholdsvis

det første og det andet overenskomstår vil koste i millioner kroner i hvert af de efterfølgende år, hvor forhøjelserne kommer til at gælde i alle årets 12 måneder.

Svar:

Forhøjelserne på tjenestemandsområdet i staten, folkeskolen og folkekirken i det første

aftaleår vil i hvert af de efterfølgende år koste 253 mill. kr., svarende til 2 pct. af lønsummen den 1. april 1977. Forhøjelserne i det andet aftaleår vil i hvert af de efterfølgende år koste 264 mill. kr., svarende til 2 pct. af lønsummen pr. 1. april 1978. Den samlede niveauforhøjelse udgør således 517 mill. kr. på årsbasis.